

PORADY

Po 30 dniach dostawca może żądać odsetek

Małe firmy są chronione przez ustawodawcę przed narzucaniem drakońskich warunków dostaw przez dużych odbiorców. Za wydłużone terminy płatności kontrahentom należą się odsetki jako rekompensata.

07-04-2009, Rzeczpospolita Dobra Firma

Dostawca może żądać odsetek po 30 dniach od doręczenia faktury

TERMINY ZAPŁATY | Małe firmy są chronione przez ustawodawcę przed narzucaniem drakońskich warunków dostaw przez dużych odbiorców. Za wydłużone terminy płatności kontrahentom należą się odsetki jako rekompensata

KATARZYNA JĘDRZEJEWSKA

- Nasza firma kupiła surowce z terminem płatności 30 dni, na które otrzymała fakturę VAT wystawioną 1 października 2008 r. Zwróciliśmy się do dostawcy o rozłożenie płatności na dwie raty: jedna płatna 30 dni (30 października 2008 r.), druga płatna 60 dni (29 listopada 2008 r.) od daty wystawienia faktury. Dostawca wyraził na piśmie zgodę na płatność w dwóch ratach i w tych terminach zapłacił nam fakturę. Po dwóch miesiącach przysłał nam notę odsetkową za nieterminową płatność za 30 dni, tj. opóźnienie w zapłacie od 31 października do 29 listopada. Czy dostawca postąpił prawidłowo, naliczając nam odsetki za zwłokę? Według niego rozłożenie płatności na raty nie było zwolnione z naliczania odsetek - pyta czytelnik DOBREJ FIRMY.

Dostawca ma rację. Prawo do naliczania odsetek od 31. dnia daje mu ustawa z 12 czerwca 2003 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (DzU z 2003 r. nr 139, poz. 1323 ze zm.).

Zgodnie z art. 5 i 6 tej ustawy:

- jeżeli strony w umowie przewidziały termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, wierzyciel może żądać odsetek ustawowych za okres, począwszy od 31. dnia po spełnieniu swojego świadczenia niepieniężnego i doręczeniu dłużnikowi faktury lub rachunku do dnia zapłaty, ale nie dłuższy niż do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego,
- jeżeli termin zapłaty nie został określony w umowie, wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za okres, począwszy od 31. dnia po spełnieniu świadczenia niepieniężnego do dnia zapłaty, ale nie dłuższy niż do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego.

Nie są to - jak pisze czytelnik - odsetki za nieterminową

płatność, tylko odsetki przyznane kontrahentom przez ustawodawcę jako rekompensata za wydłużone terminy płatności (głównie miała to być ochrona małych firm przed narzucaniem drakońskich warunków dostaw przez dużych odbiorców).

Dopiero po upływie terminu zapłaty (dlatego w cytowanych przepisach mowa o dniu wymagalności) kontrahent czytelnika mógłby naliczać odsetki za nieterminową płatność. Zgodnie z art. 7 tej samej ustawy odsetki te wynosiłyby już tyle samo co odsetki od zaległości podatkowych (albo nawet mogłyby być wyższe, gdyby strony tak się umówiły).

Natomiast za okres do dnia zapłaty dostawca ma prawo pobierać odsetki ustawowe. Liczy się je, począwszy od 31. dnia po spełnieniu świadczenia (czyli w tym wypadku dostawie surowców) i doręczeniu faktury. W okresie, o którym pisze czytelnik, odsetki te wynosiły 11,5 proc. rocznie.

O swoim prawie do naliczania tych odsetek dostawca nie musiał wcześniej uprzedzić czytelnika, bo wynika ono wprost z ustawy. To, że czytelnik o nim nie wiedział, wcale go nie usprawiedliwia, zgodnie z rzymską zasadą: „Ignorantia iuris nocet” (nieznajomość prawa szkodzi).

↓ ZDANIEM EKSPERTA

Krystian Szostak

radca prawny, wspólnik w Grynhoff Woźny Malinowski Kancelaria Prawna

Po to, by stwierdzić, czy kontrahentowi czytelnika należą się odsetki ustawowe na podstawie ustawy o terminach zapłaty

DWA WARUNKI DO SPEŁNIENIA

w transakcjach handlowych, musimy się upewnić (w sytuacji gdy w umowie strony określiły termin płatności dłuższy niż 30 dni), czy zaistniały dwa warunki: doszło do spełnienia świadczenia (czyli w tym wypadku do dostawy) i doręczona została faktura lub rachunek. Jeśli oba te warunki są spełnione, to dostawcy należą się po upływie 30 dni odsetki ustawowe. Bez znaczenia jest, czy strony umówiły się na rozłożenie płatności na raty, zanim jeszcze doszło do spełnienia świadczenia (dostawy) czy potem.

↓ ZDANIEM EKSPERTA

Arkadiusz Szulepa

radca prawny Deloitte Legal, Pasternaki Wspólnicy Kancelaria Prawnicza sp.k.

Z art. 5 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych wynika jednoznacznie, że roszczenie zapłaty odsetek może przysługiwać kontrahentowi (dostawcy),

LICZENIE TERMINÓW

gdy strony zgodziły się (np. poprzez pisemne oświadczenie) na termin zapłaty dłuższy niż 30 dni i spełnione są dwie dalsze przesłanki, czyli spełnione zostało świadczenie niepieniężne oraz doręczona została faktura lub rachunek dłużnikowi. Należy przy tym jednak zwrócić uwagę, iż upływ terminu 30-dniowego musi nastąpić przed upływem terminu wymagalności świadczenia pieniężnego, który jest terminem końcowym naliczania odsetek zgodnie z przytoczonym art. 5.